

Plazaratuz

Lagran^{go}
Udal Aldizkaria

• **Editoriala**
Ate irekien politika

• **Lagran justuagoa.**
Udal zerga berriak

• **Laburrak**

• **Elkarrizketa**
REBEKA OLAIZOLA
eta ITZIAR ACHA

Edukia

Udal kudeaketaren lehen urtea, lortutako lorpenei eta gainditutako erronkei buruz hausnartzeko unea da.

Gure gobernu-filosofia gardentasunean eta herritar guztiei kalitatezko zerbitzuak eskaintzean oinarritu da.

Editoriala	2
Udal ordenantzak	4
Albiste laburrak	6
Elkarrizketa	8

Udal kudeaketak gardentasuna eta zerbitzua lehenetsi ditu, trantsizio energetikoan, herritarren parte hartzean eta komunikazioan aurrera eginez. Villaverde, Lagran eta Pipaongo biztanleak integratzea dugu helburu, funtsezko arlo hauetan murgiltzeko.

U **Udal-kudeaketaren lehen urtea izan da, eta lortutako helburuen eta gainditutako erronken inguruan hausnartzeko unea da. Gure gobernu-filosofia gardentasunean eta herritar guztiei kalitatezko zerbitzuak eskaintzean oinarritu da.**

Hasiera-hasieratik, ate irekien politika ezarri dugu, komunitatearekin komunikazio argia eta etengabea bultzatuz, hala nola aurrekontuak aurkezteko deialdiak, kultura, gizarte eta kirol jarduera desberdinak egitea, udal kudeaketa hobetzea, administrazio kudeaketa hobetzeko Administrazio

Teknikari Orokor baten eskaerarekin eguneratzea, ordenantzak sortzea eta udal araudiak aldatzea.

Gure helburu nagusiak trantsizio energetikoan aurrera egitea, garbiketa eta lorezaintza zerbitzuak municipalizatzea eta funtsezko azpiegiturak berritzea izan dira. Gainera, landa ingurunean inklusioa eta errespetua sustatzeko konpromisoa hartu dugu, LGTBIIQA+ eta indarkeria matxistaren aurkako borrokari buruzko formakuntzen bitartez. Ingurumen-inpaktua murriztea eta gizarte-ongizatea indartzea helburu duten energia berriztagarriko proiektuetan lan egiten ari gara, eta

Eguneko Arretarako Landa Zentroa, osasun-zentroa eta La Traviesa taberna-jatetxea ere hobetuko ditugu.

Gardentasuna funtsezkoa izan da gure kudeaketan. Kanal ezberdinak garatu ditugu, herritarrei informazio publikoa erraz eskuratzeko aukera ematen dietenak. Legealdia hasi zenetik, gure hitzarmenak bete ditugu eta komunitatea informatuta mantendu dugu sare sozialen eta gure webgune berriaren bidez <https://lagran.eus/> hórrela jaraitzea nahi dugu. Etorkizunera begira, gure helburua da komunitatearen parte-hartzea are gehiago handitzea.

Justizia soziala

Udal zergak eta tasak eguneratu dira, eta lehen aldiz batzarrak deitu dira Lagran osatzen dute hiru herrietan aurrekontuak egiteko.

Aurten ordenantza fiskalak eguneratu dira araudia egokitzeko, errenta baxuenak arintzeko eta kalitatezko zerbitzuak eta jarduerakeskaintzeko baliabideak bermatzeko. OHZren kasuan, babes ofizialeko etxebizitzek eta etxebizitza sozialek % 30eko beherapena izango dute, eta etiketa energetikoa duten higiezinak % 20tik - % 30era bitartekoa. EIOZren kasuan, karga % 2,6koa izango da birgaitzeobretarako eta % 3koa eraikuntza berriko obretarako. Halaber, %90erainoko hobariak sartu dira irisgarritasun obretarako, %95ekoa aprobetxamendu termiko

eta elektrikoko sistemak sartzeko eta % 50ekoa interes bereziko edo onura publikoko obretarako. Gainera, eta lehenaldiz, zerga hori zatika ordaintzeko eskatu ahal izango da.

Eztabaida fiskala gainditu ondoren, Lagrango Udalak bere aurrekontuak onartzituen martxoan. Guztira 410.000€ izango ditu, eta CRADen inbertitzea eta trantsizio energetikoan aurrera egitea aurreikustenda, komunitate energetikoa sortzen laguntzeko, inausketa-hondakinak konpostatzeko eta birziklatzeari buruzko kontzientziario

kanpainakegiteko partidekin. Azpimarratzekoa da, halaber, udalerrian kultur jarduera bultzatzearen aldeko apustua. Horrela, 3.000€-tanhandituko da partida kultur programazioa hobetu ahal izateko.

Berdintasunaren, sexu- eta genero-aniztasunaren arloan, 2.000€-tan handitu dapartida landa eremuko emakumeak ahalduentzeko eta sexu- eta genero-aniztasuna ikusarazteko dinamikak lantzeko, askatasun eta errespetu osoz bizi daitekeen udalerrri bat

bilatuz. Aurrekontuek udal aldizkari bat egiteko, memoria historikoa berreskuratzeko, artxibo digitalizatze eta udalerriko hiru herrietan turismoa sustatzeko partidak ere jasotzen dituzte.

Garrantzitsuada aurrekontuak lantzeko lehen aldiz egin den prozesuari balioa ematea. Hiru batzar deitu dira Lagran udalerrira osatzen duten hiruguneetan: Villaverde, Pipaon eta Lagran, aurrekontuen edukiak azaltzeko eta proposamenak jasotzeko.

Autokarabaneta-rako aparkalekua.

Gasteiz etorbideko sarbidea aldatuko da, trafiko gogaikarri eta arriskutsua murrizteko, eta bizilagunen eta Eguneko Arretarako Landa Zentroaren segurtasuna eta lasaitasuna hobetuz Arrapala bat egingo dute desnibela gainditzeko.

Trantsizio energetikoa

Eraikin publikoetan eguzki plakak jartzeko onartutako diru laguntzarekin, proiektua eguneratu eta martxan jarriko da. Gainera, Udala aztertzen ari da zer neurri har ditzakeen tokiko komunitate energetikoari laguntzeko, autokontsumoa sustatuz eta eraginkortasun energetikoa optimizatuz.

LGTBIQ+.

Landa-ingurunekeo Sexilioari eta LGTBQ+ kolektiboaren historiari buruzko bi hitzaldi egin dira eta LGTBQ+ banderari buruzko triptikoak banaketu dira. Homofobia, Transfobia eta Bifobiaren aurkako Nazioarteko Egunean, eta Harrotasunaren Egunean, adierazpen instituzionalak egin ziren korporazioak ala onartuta.

Lorezaintza eta garbiketa zerbitzuen munizipalizatzea.

Lorezaintza eta garbiketa-zerbitzua udalerrika banatu da, lan-baldintzak eta kudeaketaren eraginkortasuna hobetuz. Laster, zerbitzu hau udalerriko hiru herrien beharrak betetzeko zabalduko da, arlo guztietan arreta eraginkorragoa eta zabala bermatuz.

Kultura.

Kultur programa bat garatzen ari gara: hobekuntza soziala, ekonomikoa eta demografikoa bultzatzeko. Tailerrak, hitzaldiak eta antzezlanak eta musika-ekitaldiak daude, herritarren parte hartzea sustatzeko eta landa-eremuetako kultura-bazterkeriari aurre egiteko, integrazioa eta hausnarketa sustatuz.

Memoria historikoa.

Memoria Demokratikoaren Legeak Gerraren eta diktadura frankistaren biktimen memoria zaintzea du helburu, egia, justizia eta erreparazioa sustatuz. Lagrango Udalak, politika hauekin konprometituta, 2024ko aurrekontuan funtsak esleitu ditu biktimak aitortu eta ikusarazteko eta ahanztura saihesteko.

Ingurumena.

Bi lursail prestatu ditu inausketa hondakinak kudeatzeko, horrela hondakin berdeen erabilera hobetuz. Gainera, ingurumenari buruzko horma-irudi bat margotu zen Villaverden, kontzientzia ekologikoa sustatu eta iraunkortasunarekiko eta ingurune naturalarekiko konpromiso nabarmentzen duena.

Mendiak.

Duela gutxi amaitu zen Lagrango Udalak Maderas Larretari mendilerroan esleitutako basogintza-entresaka. Egurra atera ostean, kaltetutako bideak lehengoratzear eta mantentzeaz arduratuko da enpresa. Udaberriko euriteek konponketa atzeratu dute, halaber, dagoeneko baso bideetan egin dituzte lanak.

Entrevista

1. Nola txertatzen da Kuadrilla eta Udalaren LGBTQ+ berdintasun eta kolektibo protokoloa herriko jaien plan-gintzan?

(Lagran) Protokolo propio bat landu dugu, zerbait gertatuz gero modu koordinatuan jardun ahal izateko. (Pipaon) Lagraneko Jai Batzordeak prestatutako protokoloko erakusketaren bidez eta informazioa zabalduz

2. Zeintzuk dira jai batzordeetatik ikusten dituzuen behar handienak?

(Lagran) Funtsezkoa da bizilagun guztiek parte hartzea, laguntzea eta protokoloen garrantzia ikustea. Garrantzitsua da jendea jabetzea gaur egun ere garrantzitsua dela guztion eskubide eta askatasunen berdintasuna. Nahiz eta aurtan boluntario gutxi izan, espero dugu datorren urtean errazagoa izango dela.

3. Nola jakinarazten zaie berdintasun protokoloa jaietako boluntarioei eta antolatzaileei?

(Lagran) Antolatu diren bileren bidez, informazio-kartelen bidez eta WhatsApp taldean zabaldutako mezuen bidez.

(Pipaon) Ber-Hezik antolatutako hitzaldi informatiboaren eta herrian antolatutako hainbat jardueraren bidez.

4. Zer ekintza hartzen dira jaietan protokoloaren urraketa bat identifikatzen bada?

(Pipaon) Biktima artatzea eta une horretarako bere beharrak asetzeko informazioa eta aukerak ematea. Erasotzaileari jarrera horiek ez ditugula onartzen jakinarazi behar diogu, eta larritasunaren arabera, ez diogu gure herrian egoten utziko.